

A B C D E

Norrmalms kvalitetsredovisning för förskolan 2007

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningens bedömning är att Norrmalms förskolor uppfyller målen i läroplanen och de kommunala målen i förskoleplanen och kommunfullmäktiges budget.

Barnomsorgsgarantin har kunnat uppfyllas under året genom ett intensivt arbete på förvaltnings- och enhetsnivå med att bygga ut förskoleverksamheten och att utnyttja lokalerna effektivt. Antalet barn i barngrupperna ligger i fas med kommunfullmäktiges mål om 14 barn i småbarnsgrupperna och 18 barn i storbarnsgrupperna.

De pedagogiska verksamheterna på Norrmalm är uppskattade och framgångsrika. Detta bekräftas av enheternas egna uppföljningar, inspektionsrapporter, brukarundersökningar och andra utvärderingar.

Barnen känner sig trygga och trivs. Förskolornas långsiktiga och ständigt pågående arbete med värdegrunden är en bidragande orsak till detta. En annan framgångsfaktor är hög vuxentäthet och välutbildade pedagoger.

Arbetet med barnens utveckling och lärande har stärkts genom att förskolorna under flera år systematiskt har arbetat utifrån en Reggio Emiliainspirerad barnsyn med observation, pedagogisk dokumentation och projekt. Förskolornas egna utvärderingar visar att dessa arbetssätt tydliggör barnens lärandeprocesser och medför att lärandet utvecklas redan i tidig ålder.

I Stockholms stads brukarundersökning från 2005 får Norrmalms förskolor det näst högsta betyget i staden av föräldrarna när det gäller helhetsomdömet. Det visar att föräldrarna är nöjda med verksamheten och har ett stort förtroende för pedagogerna.

Skolverkets bedömde efter sin inspektion 2006 att Norrmalms förskoleverksamhet inte har några brister, vilket de fann i alla andra stadsdelar. Däremot bedömde Skolverket att arbetet med de flerspråkiga barnen, övergången till förskoleklassen och föräldrars medverkan i utvärderingsarbetet är utvecklingsområden.

Norrmalms verksamheter strävar mot ännu högre måluppfyllelse med utgångspunkt från resultaten 2007. De olika utvecklingsområdena beskrivs längre fram under respektive läroplansområde och under rubriken *Åtgärder för utveckling*.

Norrmalms förskolor når en hög grad av måluppfyllelse t.ex. när det gäller pedagogisk dokumentation, pedagogisk miljö, genus/jämställdhet och miljöarbete. Det finns dock skillnader i måluppfyllelse mellan de olika förskolorna. Det är därför viktigt att utvecklingsarbetet fortsätter för att alla förskolebarn och föräldrar ska få tillgång till en verksamhet med hög kvalitet.

Bakgrund

Förskolorna på Norrmalm är enligt regeringens förordning (1997:702, 2001:649) skyldiga att upprätta en kvalitetsredovisning för verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska vara framåtsyftande och ligga till grund för enhetens utvecklingsarbete och verksamhetsplanering.

Förskolorna lämnade i slutet av september över sina kvalitetsredovisningar till förvaltningen. De har i dessa gjort en bedömning av måluppfyllelsen utifrån läroplanens målområden.

Stadsdelsförvaltningen har gjort en samlad bedömning av förskoleverksamheten på Norrmalm utifrån enheternas kvalitetsredovisningar som sedan ligger till grund för den kvalitetsredovisning för förskola och skola som tas fram av utbildningsnämnden.

Förutsättningar

Organisation

Norrmalms barn- och ungdomsavdelning består av förskola, fritid, social omsorg för barn och unga samt omsorg om barn och unga med funktionsnedsättning. Avdelningen ansvarar för att ge goda förutsättningar till lärande och utveckling för barn och ungdomar i åldern 0-19 år och har en helhetssyn på barns och ungdomars vardag genom ett nära samarbete mellan samtliga verksamheter.

Huvudmannaskapet för skolorna fördes över till utbildningsnämnden 1 juli 2007. Stadsdelsförvaltningens samarbetar dock fortfarande med grundskolorna framförallt i det förebyggande arbetet, kring elever där socialtjänsten är inkopplad och i övergångarna mellan förskola och skola.

Norrmalms förskolor är organiserade i sju resultatenheter fördelade på 30 olika förskolor. Varje enhet har cirka 200 barn och 50 anställda. I en av enheterna finns en liten grupp för infektionskänsliga barn och tre utegrupper. Det finns också en öppen förskola i Vasaparken.

Personal

328 förskollärare och barnskötare arbetar på Norrmalms förskolor per den 15 oktober 2007. Omräknat till heltidstjänster är fördelningen enligt följande:

Utbildningsnivå	Kvinnor	Män	Totalt
Förskollärare/ lärare mot yngre år	162	11	173
Barnskötare	123	7	130
Saknar pedagogisk utbildning	6	0	6
Summa heltidstjänster	291	18	309

Andelen förskollärare ligger på 56% vilket är en ökning jämfört med år 2005 och 2006 då andelen var 55%. Det är dock en bit kvar innan andelen förskollärare är 62% vilket den var år 2004. Andelen förskollärare på Norrmalm är dock hög i jämförelse med genomsnittet i staden och övriga landet.

Anledningen till denna minskning är troligen det ökade rekryteringsbehovet då barngruppernas storlek minskats och den stora utökningen av nya platser i kombination med att förskollärare alltså är ett bristyrke. Detta har inneburit att ledningen på förskolorna lagt ner mycket tid på att rekrytera förskollärare för att hålla uppe den höga andelen förskollärare/lärare mot yngre år.

Personalomsättningen är relativt stor vilket gör att mycket arbete läggs ner på att rekrytera nya pedagoger och introducera dem till verksamheten och det Reggio Emiliainspirerade arbetssättet. Förvaltningen kommer under 2008 att kartlägga personalomsättningen för att analysera orsakerna bakom den.

Var och en av de sju förskoleenheterna leds av en förskolechef. Fyra av enheterna har biträdande chefer och fyra enheter har pedagogiska ledare som tillsammans med förskolechefen leder arbetet. Alla förskolor har någon form av arbetsplatsledare som har ett ledningsansvar på respektive förskola och oftast ingår i enhetens ledningsgrupp.

Maten till förskolebarnen lagas av kockar eller ekonomibiträden.

Barngrupperna

I stadsdelen finns 102 avdelningar/grupper jämfört med 93 under 2006.

54 av dessa är småbarnsavdelningar med barn som är tre år eller yngre.

Antalet förskoleplatser har utökats i snabbt takt under de senaste åren, se nedanstående tabell.

År	Antal inskrivna barn ¹	Ökning	Ökning jämfört med 2003
2003	1172		
2004	1264	92	92
2005	1325	61	153
2006	1392	67	220
2007	1475	83	303

Cirka 40 förskolebarn är barn i behov av särskilt stöd och har åtgärdsprogram.

53% av förskolebarnen på Norrmalm går i kommunal förskoleverksamhet medan 47% går på enskilt drivna förskolor.

Cirka 15% av förskolebarnen på Norrmalm är flerspråkiga enligt stadens senaste brukarundersökning.

35% av barnen har en vistelsetid mellan 4-6 timmar per dag och 65% av barnen vistas på förskolan mellan 7-9 timmar per dag.

Ekonomi

Från kommunfullmäktige utgår en grundschablon till stadsdelsnämnderna för varje inskrivet barn. För förskolan tillkommer även ett tilläggsbelopp som fördelas till respektive stadsdelsnämnd utifrån socioekonomiska kriterier.

Den sammanlagda budgeten för förskolorna är drygt 160 mnkr under 2007. Av dessa medel är cirka 11 miljoner kronor avsatta för insatser för barn i behov av särskilt stöd och språkstöd.

Lokaler

Förskolorna är med några få undantagsfall belägna i flerbostadshus där man delar utegård med hyresgästerna. Under den kraftiga utbyggnad som skett de senaste åren har det varit mycket svårt att etablera nya ändamålsenliga lokaler. Norrmalm är en av de mest tätbebyggda stadsdelarna vilket gör det svårt att hitta markytor för nya förskolor eller tillfälliga lokaler i paviljonger.

Trots detta har cirka 100 nya förskoleplatser tillskapats under 2007 genom omdisponeringar av befintliga lokaler och nybyggnation av fem avdelningar. Befolkningsprognosen visar på en fortsatt ökning av antalet förskolebarn i stadsdelen, därför planeras en utbyggnad även under 2008.

¹ Medelvärde utifrån antal barn inskrivna i BOSKO per den 31/3 och 30/9

Bedömningsgrunder

Förvaltningen har i kvalitetsredovisningen för 2007 utgått från hur väl förskolorna uppfyller målen i läroplanen, stadens förskoleplan, kommunfullmäktiges budget och stadsdelsnämndens verksamhetsplan.

Bedömningen grundar sig på:

- Enheternas kvalitetsredovisningar
- Självvärdering utifrån ett urval av BRUK- indikatorer
- Den löpande dialogen med enheterna på chefsmöten, pedagogiska forum, strategidagar etc.
- Skolverkets inspektörsrapport från 2007
- Kommunala inspektörsrapporter 2005/2006
- Särskilda satsningar på barn i behov av särskilt stöd och språkstöd
- Statistik i BOSKO och personaladministrativt system
- Barnsäkerhetsarbetet i stadsdelen
- Utvärdering av de pedagogiska nätverken
- Brukarundersökningar

Skolverket genomförde under hösten 2006 en inspektion av förskoleverksamheten på Norrmalm och tre förskolor har också fått kommunal inspektion under 2005-2006.

Den senaste brukarundersökningen för hela staden genomfördes 2005 och nästa blir under våren 2008.

Kvalitetsarbetet

Norrmalms förskolor utgår både från stadens kvalitetssystem, ILS, och från målen i läroplanen då man formulerar sina åtaganden i verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen följs sedan upp i tertiärrapporter, kvalitetsredovisningen och verksamhetsberättelse under året. Intentionerna är att så långt det är möjligt samordna de kommunala och statliga styrsystemen för att undvika en dubbelrapportering från enheterna

Stor vikt har lagts vid att utveckla och systematisera dialogen mellan stad, nämnd och enheter under de senaste åren. Detta utvecklingsarbete har lett till mer lärande och utveckling i kvalitetsarbetet.

Förskolenheterna på Norrmalm har dialoger och stor delaktighet bland medarbetarna i arbetet med verksamhetsplan och utvärdering. Detta sker bland annat vid arbetsplatsträffar, utvärderingsdagar, möten med arbetslag och skriftliga utvärderingar från arbetslagen.

Under de senaste åren har betoningen legat på att utveckla bedömning och analys, bland annat i syfte att enheterna bättre ska koppla kvalitetsredovisningen till verksamhetsplanen. Kvalitetsredovisningarna från enheterna för 2007 innehåller fortfarande omfattande beskrivningar av arbetssätt och relativt få resultat och en

analys av dessa. Förvaltningen kommer därför att satsa på utbildningsinsatser för att förbättra arbetet med bedömning och analys av måluppfyllelsen på enheterna.

I samband med kvalitetsredovisningen för 2007 har enheterna använt ett självvärderingsmaterial som bygger på Skolverkets BRUK-indikatorer. I denna självvärdering har förskolorna gjort en tydligare bedömning av måluppfyllelsen utifrån starka och svaga sidor samt utvecklingsområden.

Enligt Skolverkets bedömning måste föräldrarna göras mer delaktiga i förskolornas arbete med kvalitetsredovisningen och utvärderingen av verksamheten.

Under de senaste åren har chefer och ledare inom förskolorna erbjudits ledningsutveckling bl.a. i form av rektorsutbildning, ledningsgruppsutbildning, gruppledarutbildning och handledning. Syftet har varit att utveckla effektiva ledningsorganisationer som skapar förutsättningar för en hög måluppfyllelse.

Flera nya ledningsfunktioner har vuxit fram som t.ex. biträdande chef, pedagogisk ledare och arbetsplatsledare, vilket ger pedagoger på förskolorna möjligheter att utvecklas och gå vidare till nya roller.

Utvecklingsområden:

- Förskolorna måste utveckla arbetet med bedömning och analys av resultat
- De särskilda insatser/utvecklingsarbeten som görs på enheterna bör i större utsträckning kommenteras i enheternas nästkommande kvalitetsredovisningar
- Arbetet med att utveckla effektiva ledningsorganisationer på förskolorna fortsätter under 2008
- Personalomsättningen kommer att kartläggas för att analysera orsakerna

Uppföljning av läroplanens övergripande mål

Utveckling och lärande

Resultat, bedömning och analys

Förskolornas egna utvärderingar och brukarundersökningar visar att barnen ges goda förutsättningar till utveckling och lärande och att verksamheterna har en hög grad av måluppfyllelse. Detta bekräftas också av stadens brukarundersökning och inspektionsrapporter. En framgångsfaktor är att förskolorna under flera år systematiskt har arbetat utifrån en Reggio Emiliainspirerad barnsyn.

Norrmalms förskolor har gett verksamheten en mer pedagogisk inriktning bland annat genom att utveckla den pedagogiska dokumentationen. Förskolebarnen på Norrmalm har i stort tillgång till en pedagogisk miljö med mötesplatser som inspirerar till lek och lärande anpassade efter barnens åldrar. Utvärderingarna visar dock att det finns förskolor och avdelningar där man behöver göra miljön mer stimulerande och utmanande.

Omfattande utbildningsinsatser erbjuds pedagogerna bl.a. genom stadsdelens fyra pedagogiska nätverk, 5-poängs kurs i pedagogisk dokumentation och olika former av handledning. Alla förskollärare har inom arbetstiden 4-5 timmar per vecka för planering och reflektion.

Verksamheten på förskolorna präglas av en modern barn- och kunskapssyn där utforskandet, nyfikenheten och lusten att lära utgör grunden. Förskolorna arbetar i stor utsträckning med barnen i mindre projektgrupper där varje barn får utrymme att utforska och lära. Barnens lärande dokumenteras regelbundet bland annat i bild, text och portfolio.

Personalen arbetar medvetet med att utveckla barnens språk och förmåga att kommunicera med andra. Förskolorna lägger stor vikt vid att stärka barnens identitet och deras förmåga att berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar. Förskolebarnen erbjuds många olika former av kulturaktiviteter både på den egna förskolan och genom besök på olika teatrar, stadsbiblioteket etc.

I stadens senaste brukarundersökning var 44% av föräldrarna mycket nöjda och 41% ganska nöjda på frågan om deras barn får stimulans att lära och utvecklas. Detta gör att Norrmalm är den näst högst rankade stadsdelen i detta avseende.

Utvecklingsområden

- Arbetet med att utveckla former för att reflektera över den pedagogiska dokumentationen måste fortsätta. Föräldrar och barn måste också få möjlighet att delta i detta. Den pedagogiska dokumentationen måste i högre grad kopplas till en bedömning av måluppfyllelsen utifrån läroplanen.
- Den pedagogiska miljön i förskolan måste utvecklas ännu mer så att den erbjuder rikliga möjligheter till utveckling och lärande. Det visar tydligt resultatet i självvärderingen utifrån BRUK. Särskilda insatser behöver göras för att utveckla utemiljöerna.
- Förskolorna måste ge större utmaningar till barnen att upptäcka och utforska matematiska och naturvetenskapliga begrepp

Normer och värden

Resultat, bedömning och analys

Förskolorna arbetar systematiskt med att stärka barnens självkänsla, att våga stå i centrum och att våga säga ifrån. Alla människors lika värde och olikheter som tillgång ingår som en del i Norrmalms värdegrund och utgör därmed basen i de värdegrundsdiskussioner som förs i verksamheterna.

En mycket stor andel av föräldrarna är mycket eller ganska nöjda med stämningen, bemötandet och personalens sätt att vara mot barnen enligt stadens senaste brukarundersökning. Resultatet beror sannolikt på förskolornas arbete med värdegrunden, hög vuxentäthet och en hög andel behöriga pedagoger.

ABCDE

SID 8 (11)

Skolverkets bedömning är att alla förskolor på Norrmalm har en likabehandlingsplan som lever upp till kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Detta visar att de utvecklings- och utbildningsinsatser som genomfördes under 2006 i samarbete med grundskolorna har gett goda resultat.

Stor vikt läggs också vid säkerheten kring den fysiska miljön. Alla förskolor har barnsäkerhetsombud som träffas regelbundet och alla tillbud/skador anmäls till förvaltningen. Barnsäkerhetsombuden gör regelbundet barnsäkerhetsronder enligt särskild checklista. En bättre uppföljning måste dock göras av de brister som framkommer i barnsäkerhetsronderna.

I Skolverkets inspektionsrapport från 2006 lyftes arbetet med de flerspråkiga barnen fram som ett utvecklingsområde vilket överensstämmer med den kommunala inspektionen och enheternas egna utvärderingar. Förskolorna måste arbeta aktivt och systematiskt för att nå en högre måluppfyllelse när det gäller att ge de flerspråkiga barnen en dubbel kulturtillhörighet och se dem som en tillgång i barngruppen.

Enligt förvaltningens egna utvärderingar har det systematiska arbetet med barn i behov av särskilt stöd lett till en hög måluppfyllelse och att dessa barn inkluderas i den ordinarie verksamheten. Det finns ett väl utvecklat arbetssätt där förskolorna kartlägger barnen genom att arbeta fram ett pedagogiskt utlåtande och sedan ett åtgärdsprogram för att klargöra vilken typ av extra stöd barnet behöver.

Personalen har tillgång till handledning från stödteamet Framnäs som har specialkompetens inom en rad olika områden. Förvaltningens samordnare för barn i behov av särskilt stöd samarbetar och ingår i en rad olika nätverk med specialister som till exempel Framnäs stödteam, Habiliterings- och autismcenter och BUP. Föräldrarna erbjuds täta samtal och får ge sin syn på barnet i det pedagogiska utlåtandet och då förskolan upprättar åtgärdsprogram

Föräldrar har under 2007 erbjudits föräldrastöd i form av KOMET-utbildning som bygger på att föräldrarna ska få en bättre och mer positiv relation till sitt barn. Erfarenheter från de förskolor som haft föräldrar med på utbildningen, visar att samverkan mellan förskola och föräldrar blivit bättre sedan föräldrarna deltagit i KOMET-utbildningen. Detta är ett exempel på hur förskolorna arbetar med tidiga och förebyggande insatser.

Flera förskolor har utvecklat ett systematiskt arbetssätt för att arbeta med genus och jämställdhet, men bedömningen är ändå att det är en bra bit kvar innan alla förskolor och grupper når läroplanens mål. Detta framkommer i förskolornas egna utvärderingar, den kommunala inspektionen och i stadens brukarundersökning.

Flera förskolor arbetar systematiskt och når en hög måluppfyllelse i arbetet med natur, miljö och ekologi. Några av dessa är certifierade enligt Grön flagg. Arbetet behöver dock utvecklas ytterligare för att alla förskolor ska kännetecknas av detta.

Utvecklingsområden

- Genus och jämställdhetsarbetet ska utvecklas för att skapa en medvetenhet på alla förskolor om denna fråga
- Förskolorna ska utveckla arbetet med de flerspråkiga barnen
- Arbetet med natur, miljö och kretslopp behöver spridas till alla förskolor i stadsdelen
- Bristerna i barnsäkerhetsronderna ska följas upp mer systematiskt

Ansvar och inflytande

Resultat, bedömning och analys

Såväl kommunal som statlig inspektion samt enheternas egna utvärderingar visar att Norrmalms förskolor når en hög grad av måluppfyllelse för barns inflytande i verksamheten. Barnen har inflytande över sin vardag och kan själva påverka vad de vill göra i stor utsträckning.

Förskolorna arbetar aktivt och medvetet med barninflytande. Personalen är intresserad av och följer upp hur barnen upplever sin vardag. Pedagogerna är lyhörda, medforskande och observerar barnen i till exempel projektarbeten och barnintervjuer. Dessutom har alla förskolor på Norrmalm lagt ner ett stort arbete på att förbättra den pedagogiska innemiljön för att ge barnen möjligheter till egna val.

Ett utvecklingsområde är skapa en utemiljö på förskolorna som ger barnen större inflytande.

Utvecklingsområden

- Pedagogerna kan bli bättre på att återkoppla till barnen så att de förstår vad deras önskemål och synpunkter lett fram till. Barn och personal kan också i högre grad planera aktiviteter tillsammans.
- Förskolornas utemiljöer bör utvecklas så att barnen får större möjligheter till olika val

Samverkan

Resultat, bedömning och analys

Enheterna bedömer att man i hög grad lever upp till läroplanens intentioner när det gäller betydelsen av en nära och förtroendefull relation till barnens föräldrar. Förskolorna har en regelbunden dialog med föräldrarna genom den dagliga kontakten, utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraråd.

Föräldrarna är också i väldigt hög grad nöjda med kontakten med pedagogerna på förskolan och hur personalen tar hänsyn till deras önskemål enligt stadens senaste brukarundersökning. När det gäller möjligheter till inflytande är det dock fler föräldrar som gett ett lägre omdöme.

En slutsats några förskolor gjort är att ju mer av den pedagogiska dokumentationen som presenteras på till exempel föräldramöten desto mer stärks dialogen och samverkan med föräldrarna.

Skolverkets inspektion och enheternas kvalitetsredovisningar visar att föräldrarna i högre grad kan vara med i utvärderingen av verksamheten och arbetet med kvalitetsredovisningen.

Förskolornas och föräldrarnas bedömning är att inskolningen och introduktionen till förskolan fungerar mycket bra. Under 2007 är det flera förskolor som börjat med en ny modell av 3-dagarsinskolning då föräldrarna och barnen är med i verksamheten under hela dagarna. Den mer traditionella inskolningen tar ett par veckor och där är barnet bara är på förskolan någon timme per dag de första dagarna.

Utvärderingarna av den nya modellen av inskolning visar att barnen är mer trygga, lugna och gråter mindre då inskolningen är avslutad. Personalen upplever också att de får en mycket närmare relation till föräldrarna/familjen och att de i sin tur får en större förståelse för den dagliga verksamheten, genom att de deltagit i alla förekommande aktiviteter.

Skolverkets inspektion lyfter fram övergången från förskola till skola/fritidshem som ett utvecklingsområde, vilket överstämmer med enheternas kvalitetsredovisningar. Det finns utarbetade rutiner för övergången till förskoleklassen och vilka uppgifter som ska lämnas över från förskolan till skolan/fritidshemmet. Förskolorna måste dock etablera ett bättre samarbete med förskoleklassens och fritidshemmets personal kring pedagogiska och innehållsmässiga frågor. Syftet är att skapa en större samsyn på barnens lärande med läroplanerna som grund.

Utvecklingsområden

- Förskolorna måste förstärka samarbetet med grundskolorna i stadsdelen för att skapa ett gemensamt synsätt på barnens lärande
- Förskolorna måste i högre grad låta föräldrarna delta i arbetet med kvalitetsredovisningen och utvärderingen av verksamheten

Åtgärder för utveckling

Resultat av åtgärder för utveckling enligt kvalitetsredovisningen 2006

1. *Uppföljning, utvärdering/analys och dokumentation av verksamheterna så att det bättre går att följa barnets/elevens utveckling, bl.a. genom de individuella utvecklingsplanerna*

Förskolorna har under året vidareutvecklat sitt arbete med pedagogisk dokumentation, portfolio och individuella utvecklingsplaner. Detta arbete och att utveckla den pedagogiska reflektionen behöver fortsätta även under 2008.

- *Metoderna för matematik-, språk- och läsutveckling.*
Förskolorna har utvecklat pedagogernas kompetens inom dessa områden, men det framkommer också i deras kvalitetsredovisningar att barnen måste få större utmaningar inom det matematiska området. När det gäller språk- och läsutveckling har ett utvecklingsarbete inletts för att forska i barns

förhållande till tecken och symboler. Ett närmare samarbete med skolorna behöver också utvecklas inom dessa områden.

- *IT som både ett pedagogiskt och administrativt verktyg*
Förskolorna har utvecklat en stor IT-kompetens både för att dokumentera barns lärande men också för att kommunicera inom enheten.
- *De pedagogiska nätverken i förskolan*
En stor utvärdering har gjorts av nätverken och en rad förändringar genomfördes under hösten 2007. Nätverken ska nu få en starkare koppling till det egna arbetslaget/förskolan och de projekt/den pedagogiska dokumentation som genomförs där.
- *Ledarskapet*
Den ledningsgrupps- och gruppledarutbildning som genomfördes under 2006 har följts upp under 2007.

Utvecklingsområden 2008

Förskolorna på Norrmalm kommer utifrån sina egna förutsättningar och sin egen måluppfyllelse arbeta med de olika definierade utvecklingsområdena som har angetts under respektive läroplansområde.

Gemensamma utvecklingsområden som kommer att genomföras under 2008

- Inventera och följa upp den pedagogiska miljön på alla stadsdelens förskolor
- Utveckla utemiljöerna på stadsdelens förskolor.
- Kartlägga och utveckla arbetet med de flerspråkiga barnen
- Bidra till att förskolorna stärker samarbetet med grundskolorna i stadsdelen
- Följa upp hur förskolorna i högre grad låter föräldrarna delta i arbetet med kvalitetsredovisningen och utvärderingen av verksamheten
- Erbjud utbildningsinsatser för chefer och ledare i arbetet med bedömning och analys av resultat
- Fortsätta att följa upp och stödja enheternas arbete med att utveckla effektiva ledningsorganisationer
- Kartlägga orsakerna till den höga personalomsättningen